

BELEIDSPLAN

2023-2025

RAAD VAN KERKEN AMSTERDAM

Inleiding

In voorliggend beleidsplan Raad van Kerken Amsterdam 2023-2025 beschrijven we onze missie en visie en geven we aan hoe die zich in thema's en activiteiten vertalen. Zowel de aangesloten kerken, als organisaties in ons netwerk en de stedelijke overheid kunnen zich hiermee een beeld vormen van de Raad van Kerken Amsterdam.

Deze beleidsperiode is anders dan de voorgaande, in de zin dat het beleidsplan drie (i.p.v. twee) jaar beslaat en daarmee ook het jaar 2025 omvat. In dat jaar zal Amsterdam het 750 jarig bestaan van de stad vieren en de Raad van Kerken Amsterdam bezint zich op zijn bijdrage daaraan.

1. Wie zijn we als Raad van Kerken Amsterdam?

De Raad van Kerken Amsterdam (RvKA¹) is een gemeenschap van 24 Amsterdamse kerken: individuele, zelfstandige christelijke geloofsgemeenschappen, of kerken die onderdeel zijn van een (inter)nationaal kerkgenootschap; in totaal omvat de RvKA op dit moment ruim 110 lokale geloofsgemeenschappen.

We delen het geloof dat Gods Geest werkzaam is in onze tijd en van daaruit beraden we ons op de vragen waarvoor de samenleving ons stelt. Met een eenvoudig programma van verschillende bijeenkomsten geven we gestalte aan de oecumenische ontmoeting van Amsterdamse kerken en groeien we in onderlinge verbondenheid en samenwerking. Daarnaast organiseert de RvKA jaarlijks enkele kleinschalige activiteiten waar we graag ook anderen welkom heten.

Via de Taakgroep Vluchtelingen ondersteunt de RvKA van oudsher het werk voor asielzoekers, in het bijzonder voor de meest kwetsbaren onder hen, de vluchtelingen zonder geldige verblijfspapieren. Als kerken gezamenlijk streven we ernaar een betekenisvolle bijdrage te leveren aan het 'goede leven' in onze stad, d.w.z. aan het welzijn van mensen in de stad Amsterdam en aan de kwaliteit van samenleven. De Raad is een aanspreekpunt voor maatschappelijke organisaties, politiek en media.

¹ Enkele afkortingen worden verklaard in bijlage 2; in bijlage 1 (het overzicht dan de deelnemende kerken) staan afkortingen van de namen van verschillende kerkgenootschappen

2. Kenmerkend voor de RvKA

2.1 Wat verbindt ons? *Oecumenische ontmoeting in al onze diversiteit*

Als christenen uit verschillende kerken en stromingen geloven we dat we, ondanks al onze verschillen, wezenlijk bij elkaar horen; onze eenheid in Christus maakt ons ook vandaag tot zusters en broeders. Leven en geloven als christen krijgen allereerst vorm in en door de eigen geloofsgemeenschap – maar niet uitsluitend. We ervaren dat veel zaken ons verbinden over de grenzen van de kerken heen: de Bijbel, het geloof in de Drie-enige God, de overtuiging dat mensen als scheepsel en evenbeeld van God gelijkwaardig zijn en dat de schepping ons gegeven is als gemeenschappelijk huis. Ons verbinden ook de cultuur en de samenleving waarvan wij deel uitmaken.

De RvKA is een ontmoetingsplek voor kerken met uiteenlopende theologie en geloofsbeleving. Afgevaardigden uit de lidkerken en voorgangers maken kennis met elkaar in gesprekken en in vieringen.

In de 21e eeuw bevinden kerken zich in de marge van een sterk geseculariseerde samenleving. De RvKA omvat bloeiende en groeiende geloofsgemeenschappen, naast kerken die zien dat de ledenaantallen teruglopen. De kerken delen hun zorgen over vergrijzing en bestuurlijke vitalisering en bemoedigen elkaar als het er om gaat zichtbaar present te zijn. We respecteren de verschillen in spiritualiteit en kerk-zijn; we leren van elkaar en we verkennen hoe we samen als kerken betekenisvol kunnen zijn.

Terugkerende activiteiten:

- tweemaandelijks komen afgevaardigden van de lidkerken bijeen, delen met elkaar het lief en leed in hun geloofsgemeenschappen en verdiepen zich samen in een op dat moment actueel thema;
- enkele keren per jaar bezoeken we op zondagmorgen één van de lidkerken en delen in de spiritualiteit van de geloofsgemeenschap waar we te gast zijn;
- jaarlijks is er een bijeenkomst waar voorgangers van de lidkerken elkaar ontmoeten en met elkaar in gesprek gaan over wat het betekent om voorganger van een kerk in de stad Amsterdam te zijn.

De RvKA werkt op verschillende thema's actief samen met de Raad van Kerken in Nederland en weet zich verbonden met de brede oecumene (regionaal, landelijk en mondiaal).

2.2 Pleisterplaats voor de ziel *Ruimte voor bezinning en bezieling*

Onze 24 lidkerken representeren bij elkaar meer dan 110 geloofsgemeenschappen die alle op een eigen wijze plekken van bezinning en spiritualiteit zijn – soms bruisend van diacoonale activiteiten, van uiteenlopende koormuziek, van inspirerende bijbeluitleg in deze tijd, of juist oases van rust en inkeer, gebeden en gezongen litanieën in oude tradities. Allemaal plekken waar mensen levensoriëntatie zoeken én vinden.

Als RvKA nodigen we de leden van onze kerken én mensen die zoeken naar zinging en reflectie uit voor de activiteiten die we als kerken gezamenlijk ondernemen bij betekenisvolle momenten in het jaar:

- in januari aandacht voor de gebedsweek voor de eenheid van christenen
- op 4 mei een vesper, waarna de bezoekers gezamenlijk aansluiten bij de nationale herdenking op de Dam
- in de Vredesweek een activiteit waarin het verlangen naar vrede en gerechtigheid centraal staat
- de herdenking van vluchtelingen die zijn omgekomen aan de grenzen van Europa, op een zondag rond Allerzielen
- een vesper aan het begin van de Adventsperiode op een zondag rond de feestdag van Sint Nicolaas als patroonheilige van Amsterdam.

De activiteiten worden steeds door wisselende lidkerken voorbereid en vinden plaats in verschillende kerken.

Nieuw in 2023 is de Nationale Herdenking van het Slavernijverleden op 30 juni (voorafgaand aan het feest van Keti Koti), een activiteit van de Raad van Kerken Nederland, het NINSee, de RvKA en andere organisaties.

2.3 Zoek de vrede voor de stad² *Een groot sociaal kapitaal*

Met een verscheidenheid aan sociale activiteiten geven onze lidkerken vorm aan hun betrokkenheid bij de stad Amsterdam en bij de mensen die in onze samenleving in de knel komen. In het bijzonder het Leger des Heils Amsterdam, de RK-Caritas en de stedelijke diaconieën van de ELGA en de PKA investeren in zorg en leefbaarheid voor Amsterdamers ongeacht hun geloof, ras, afkomst of gender en werken in projecten samen met de gemeente Amsterdam. Vrijwilligers van verschillende geloofsgemeenschappen zijn in hun

² Jeremia 29: 4-7. (Dit zegt de Heer aan de ballingen in Babel: bouw huizen, leef, ga huwelijken aan.) Vers 7: Bid tot de Heer voor de stad waarheen ik jullie heb weggevoerd en zet je in voor haar bloei, want de bloei van de stad is ook jullie bloei.

eigen wijk aanwezig met ontmoetingsplekken, aandacht en materiele hulp. Sommige gemeenschappen vergrijzen, maar blijven sociale projecten (kerkelijke, dan wel algemeen-maatschappelijke) financieel ondersteunen.

In vergaderingen en ontmoetingen beraden de lidkerken zich gezamenlijk op actuele maatschappelijke vragen – waarvan sommige typerend zijn voor Amsterdam als grote stad. Denk aan:

- In 2023 zullen we in gesprek met geloofsgemeenschappen in Amsterdam Noord verkennen hoe kerken in actie kunnen komen als het gaat om *armoede, ongelijkheid en eenzaamheid*. In 2022 stonden *duurzaamheid en klimaatgerechtigheid* centraal in ons gesprek en organiseerden enkele lidkerken een klimaatwandeling langs lokale duurzaamheidsinitiatieven in Amsterdam Oost.
- Het *Drugspastoraat*, ooit gestart als RvKA-werkgroep, bepaalt ons bij de actualiteit van verschillende soorten verslaving.
- De *Taakgroep Vluchtelingen* van de RvKA informeert ons over de effecten van het asielbeleid in Nederland en Amsterdam en participeert in de Amsterdamse lobby voor ongedocumenteerde vluchtelingen. De kerken pleiten steeds weer voor een barmhartige samenleving, waar geen ruimte is voor uitsluiting en racisme.
- Als RvKA steunen we de lidkerken die de *'heilzame verwerking van het slavernijverleden voor wit en zwart'* op onze agenda hebben gezet en met hen participeren we in de organisatie van de komende Nationale Herdenking op 30 juni en in eventuele vervolgactiviteiten.

Ook op andere manieren is de RvKA soms zichtbaar in het publieke domein, afhankelijk van de actualiteit³.

³ In 2022 liet de RvKA een persbericht uitgaan n.a.v. de oorlog in Oekraïne en de gevolgen die dat in maart 2022 had voor één van onze lidkerken, de (toen nog Russisch-) Orthodoxe kerk. In oktober 2022 werd de voorzitter van de RvKA geciteerd in Het Parool inzake het standpunt van de RvKA m.b.t. de druk van de gemeente Amsterdam op moslimorganisaties om een verklaring te tekenen tegen agressie t.a.v. lhbtqi+ personen.

2.4 Dialoog en solidariteit *Een maatschappelijke urgentie*

De RvKA neemt de ondertekening van het *Veiligheidspact tegen discriminatie*⁴ serieus en is actief in de kerngroep van het pact. Namens de RvKA is de voorzitter van het Dagelijks Bestuur via dat platform ook actief in een breder netwerk interreligieuze contacten; zo willen we bijdragen aan het verminderen van polarisatie in onze stad.

Vanzelfsprekend onderhoudt het Dagelijks Bestuur ook contacten met verschillende niet bij de RvKA aangesloten christelijke Amsterdamse organisaties, zoals SKIN-Amsterdam, ACCL en PCC. De RvKA verkent samen met enkele lidkerken of meer samenwerking met en steun aan de migrantenkerken mogelijk is.

In de komende beleidsperiode hoopt de RvKA bij te dragen aan de versterking van het Amsterdamse overleg in het kader van het *Veiligheidspact* en aan de activiteiten die in dat kader worden ontplooid om ons teweer te stellen tegen discriminatie en racisme. Concreet wordt gedacht aan het gezamenlijk (en hopelijk ook i.s.m. de gemeente Amsterdam) organiseren van dialoogbijeenkomsten en andere ontmoetingen in Amsterdamse wijken, waarin ook de RvKA-lidkerken actief betrokken kunnen zijn.

3. Amsterdam 750 *Kerken in Amsterdam in 2025*

Graag laten we in 2025 zien hoe de kerken die samen de Raad van Kerken Amsterdam vormen, geworteld zijn in de stad en zich verbonden weten met de Amsterdamse samenleving. De komende jaren verkennen we hoe we dat kunnen doen op een manier die niet alleen de lidkerken in hun onderlinge verbondenheid enthousiasmeert, maar die ook aantrekkelijk is voor alle Amsterdammers, in het bijzonder voor hen die onze kerken nog niet kennen.

Het jaar 2023 is het jaar van brainstormen en plannen maken, waarna we in 2024 kunnen toewerken naar de uitvoering daarvan in 2025. Nu al is bekend dat de lidkerken van de RvKA een plekje krijgen op de website 'Religieuze Erfgoed op de kaart' die in 2025 wordt gelanceerd⁵.

⁴ In 2012 ondertekende de RvKA met vele andere organisaties het *Veiligheidspact tegen Discriminatie*, dat zich keert tegen 'fysiek en verbaal geweld gebaseerd op discriminatie van LHBTIQ+ personen, joden, moslims, Afro-Nederlanders en andere (minderheids)groepen'. De RvKA is vertegenwoordigd in de kerngroep van het pact, die actieve stellingname tegen geweld op discriminatoire gronden coördineert en wegen zoekt bij te dragen aan het voorkomen daarvan.

⁵ Het project is opgezet door de Vrije Universiteit en Museum Ons' Lieve Heer op Solder, ter gelegenheid van de viering van het 750-jarig bestaan van Amsterdam dat in 2025 wordt gevierd. De website zal het verhaal over religie in Amsterdam vertellen aan de hand van gebouwen en voorwerpen die door de eeuwen heen door geloofsgemeenschappen werden en worden gebruikt.

4. Enkele praktische zaken en randvoorwaarden

4.1 Communicatie

Via digitale flyers en nieuwsbrieven houdt het Dagelijks Bestuur van de RvKA belangstellenden op de hoogte van wat binnen de RvKA aan de orde is. In de komende beleidsperiode willen we onze externe communicatie versterken. Steekwoorden zijn: zichtbaar en informatief voor bestuurders, voorgangers en leden van kerken en aantrekkelijk voor geïnteresseerde Amsterdammers. Aandachtspunten: content-beheer website, beheer facebookpagina, social media, format digitale Nieuwsbrief.

De RvKA steunt de *Digitale Kerkengids Amsterdam* financieel en bestuurlijk; samenwerkingspartners daarin zijn i.h.b. ACCL en de Vrije Universiteit. Zie <https://kerkengidsamsterdam.nl/>

4.2 Participatie in activiteiten

De RvKA kent geen betaalde krachten; alle activiteiten worden door Dagelijks Bestuur en afgevaardigden vanuit de lidkerken georganiseerd. Om het netwerk en de activiteiten soepel te laten verlopen is ieders inzet belangrijk.

Van de afgevaardigden vanuit de lidkerken wordt verwacht dat zij bijdragen aan een goede communicatie tussen de RvKA en de eigen kerk of geloofsgemeenschap, in het bijzonder de leden daarvan te stimuleren deel te nemen aan activiteiten van de RvKA.

Van de afgevaardigden en andere leden van de lidkerken wordt ondersteuning verwacht bij de voorbereiding van themagesprekken in de AV en van activiteiten van de RvKA.

4.3 Lid worden

Geloofsgemeenschappen die overwegen lid te worden van de RvKA, wordt verzocht contact op te nemen met het Dagelijks Bestuur, via raadvankerkenamsterdam@gmail.com. Belangstellende wordt dan uitgenodigd voor een gesprek met het Dagelijks Bestuur, waarin wordt besproken waarom de geloofsgemeenschap het lidmaatschap ambieert en hoe zij staat tegenover de missie, visie en werkwijze van de RvKA.

Aldus vastgesteld op 19 januari 2023

Bijlagen:

1. Aangesloten kerken, vertegenwoordigers in de AV anno 2023	pag. 9
2. Dagelijks Bestuur, contactgegevens van de RvKA en enkele afkortingen	pag. 10
3. Jaarwerkplan 2023	pag. 11

Bijlage 1 Aangesloten kerken en afgevaardigden naar de Algemene Vergadering

In 2023 zijn de volgende kerkgenootschappen en geloofsgemeenschappen lid van de Raad van Kerken Amsterdam. Vanuit de meeste lidkerken komt een afgevaardigde naar de tweemaandelijks Algemene Vergadering.

Naam kerkgenootschap	<i>afkorting</i>	AV afgevaardigde
1 Anglicaanse Kerk, Christ Church		-
2 Armeens-Apostolische Kerk Surp Hoki		Vahan Avakian
3 Christengemeenschap		Judith van der Bent
4 Deutsche Evangelische Gemeinde	<i>DEG</i>	Michael van der Werf
5 Dominicus Amsterdam		Anna Hoekstra
6 Doopsgezinde Gemeente Amsterdam		Peter Lichtenveldt
7 De Duif		-
8 Ethiopisch Orthodoxe Kerk		Abebe Assefa
9 Evangelisch Lutherse Gemeente Amsterdam	<i>ELGA</i>	Kersten Storch
10 Evangelische Broedergemeente Amsterdam	<i>EBG</i>	Joyce Belfor Romeo Resida <i>nog niet bekend</i>
11 Koptisch Orthodoxe Kerk		
12 Leger des Heils	<i>LdH</i>	Henkjan Bosch
13 Oud Katholieke Parochie		Peter Ben Smit
14 Prot. Gemeente Amsterdam ZO/ De Nieuwe Stad		Mieke van Reenen
15 Protestantse Kerk Amsterdam	<i>PKA</i>	Greteke de Vries Rosaliene Israël Jan de Winter
16 Religieus genootschap der Vrienden (Quakers)		
17 Remonstrants Amsterdam/Vrijburg		Margriet Dijkmans van Gunst
18 Rooms Katholieke Dekanaat Amsterdam	<i>RKK</i>	Jan Stuyt SJ Olof Bekedam
19 Orthodoxe Parochie van de Heilige Nicolaas van Myra		Victor Lagodin Christa Licher
20 Syrisch Orthodoxe kerk Van de Heilige Moeder Gods		Johan Arik
21 Waalse Kerk		Henk Spoelstra
22 Zevendedags Adventisten Rodney Blomhof		
23 + 24 <i>Combinatie van Amsterdamse gemeenten van</i> + Nederlandse Gereformeerde Kerken + Christelijk Gereformeerde Kerken		Marinus de Jong
Stichting Drugspastoraat		Diny Roodvoets

Op de website van de RvKA is van de meeste aangesloten kerken de website vermeld. Zie <https://rvkamsterdam.nl/over-ons/deelnemende-kerken-en-religieuze-gemeenschappen/>

Bijlage 3 Jaarwerkplan 2023

1. **Algemene Vergaderingen** (3e donderdag van de oneven maand, m.u.v. juli → juni AV op locatie)
 - 19 januari 2023 tuinzaal Keizersgrachtkerk
 - 16 maart 2023 tuinzaal Keizersgrachtkerk
 - 11 (!) mei 2023 *locatie n.t.b.* NB: 2e donderdag in mei, i.v.m. Hemelvaartsdag
 - 15 juni 2023 EBG, Koningskerk (Watergraafsmeer)
 - 21 september 2023 tuinzaal Keizersgrachtkerk
 - 17 november 2023 tuinzaal Keizersgrachtkerk

2. De **Nieuwsbrief** komt uit in de tussenliggende maanden; waar nodig wordt een extra *uitnodiging* voor een evenement verstuurd.

2023: Week 7 of 8 (20 februari): korte nieuwsbrief

Week 14 (3 april) Paasgroet (Pasen 9 en 10 april) + uitnodiging 4-mei vesper

Week 25 (20 juni): zomergroet

Week 37 (11 september) nieuwsbrief special vredesweek, + allerzielenherdenking

Week 47 (20 november): uitnodiging Nicolaasvesper

Week 51 (18 december): Kerstgroet

3. Kerkenpaden in 2023

Kerkenpad is de naam voor de activiteit waarbij AV-leden een zondagmorgendienst bijwonen bij één van de lidkerken.

Maart: 19 maart Christengemeenschap

Oktober: 8 oktober Vrijburg

4. Activiteiten voor bredere doelgroepen in 2023

Vespers/vieringen:

- 22 januari: *Avondebed week van gebed voor de eenheid* (RvKA en Oude Kerk)
- 4 mei: Vesper t.g.v. *herdenken oorlog en vrijheid vieren* (in de Waalse Kerk)
- 30 juni: herdenkingsdienst kerken en slavernijverleden (in de Nieuwe Kerk, Amsterdam; organisatie Landelijke Raad van Kerken)
- 5 November: *oecumenische herdenking omgekomen vluchtelingen aan de randen van Europa* in de Mozes&Aaronkerk, i.s.m. Sant'Egidio e.a
- 3 december : *Nicolaas Vesper* - locatie nader te bepalen

Overig:

- Zaterdag 4 maart Ontmoetingsbijeenkomst bij Hoop voor Noord i.s.m. diaconaal opbouwwerk PKA-Noord
- Vredesweek 2023: zangdienst of korenfestival
- Week 40 (2-6 Oktober): een bijeenkomst met voorgangers van lidkerken